

III. NAUCZANIE BISKUPÓW O LITURGII

1. List bpa Franza Vorratha w sprawie bierzmowania

Biskup pomocniczy diecezji Essen Franz Vorrath w dniu 14 sierpnia 2002 r. napisał do księży proboszczów i katechetów dekanatu Essen-Stoppenberg przygotowujących młodzież do bierzmowania list następującej treści:

Ukształtowanie liturgii bierzmowania

Drodzy Bracia w kapłaństwie!
Drogi Katechetki i Katecheci!

Dla Was i dla przygotowujących się w Waszych parafiach do bierzmowania rozpoczyna się ostatni etap przygotowań do przyjęcia sakramentu bierzmowania, także przygotowania liturgii bierzmowania. Różnorodność i pomysłowość, jak również zaangażowanie, które dziś z reguły towarzyszą przygotowaniom do bierzmowania, są widoczne także w celebracji tego sakramentu. Ciągłe przeżywanie żywą i tętnącą młodością liturgii bierzmowania. Poprzez swoje ukształtowanie liturgia ta pozwala przeczuwać, że Duch Święty właśnie w związku z sakramentem bierzmowania chce porużyć nasze parafie i nadać im rozmach.

Zauważam, że tu i ówdzie czyni się jednak zbyt wiele. Z elementów niektórych celebracji bierzmowania można by bez problemu ukształtować parę Mszy z udziałem młodzieży. Jest godne pochwały i świadczy to o zaangażowaniu wszystkich odpowiedzialnych za przygotowanie uroczystości bierzmowania, jeśli ma ona taką formę, że przemawia do bierzmowanej młodzieży, a ona jest w niej zaangażowana. Należy uwzględnić fakt, że część młodzieży (i dorosłych) mająca rzadki kontakt z liturgią, przez mnóstwo elementów celebracji może poczuć się przytłoczona. Potrzebuje więc pomocy, by skoncentrować się na tym, co jest sprawowane. Dlatego szkoda, że przez mnóstwo samych w sobie dobrych i pięknych pomysłów samo bierzmowanie zostaje omal zepchnięte na drugi plan.

Dlatego chciałbym podać pewne zachęty, które w związku z udzielaniem bierzmowania są dla mnie ważne.

Oprawa muzyczna

Celem muzycznego przygotowania liturgii bierzmowania winno być w miarę możliwości zaangażowanie całej wspólnoty we wspólny śpiew. Często na bierzmowanie przychodzą wierni, którzy nie uczestniczą regularnie w życiu liturgicznym parafii. Dlatego zaleca się śpiew nowych pieśni religijnych, a także śpiewy tradycyjne, które nadają się nie tylko ze względu na swą treść, ale są łatwe do zaśpiewania i możliwie znane.

Symbole – znaki

Praktyka Mszy z udziałem młodzieży zachęca do włączania w liturgię bierzmowania wyrazistych symboli i znaków albo opowiadań symbolicznych. Ma to wtedy sens, jeśli dzięki nim zostaje uchwycony główny temat przygotowania do bierzmowania. Przesyt znaków osłabia ich siłę wyrazu i częściowo rozbija strukturę liturgii. Stąd w znaczeniu wspomnianej koncentracji jest ważne, aby wyjaśnić istotne elementy znaku bierzmowania i sprawować je w wewnętrznym spokoju i z osobistym zwróceniem do człowieka.

Udzielanie bierzmowania

Przez prężne ukształtowanie liturgii pozostaje więcej miejsca na właściwe udzielenie bierzmowania stanowiącego centrum tej uroczystości. Ważne dla młodzieży jest przeżycie, że ma się dla nich czas. Jeśli jest to możliwe, kandydaci do bierzmowania winni przyjść w grupach do przodu i ustawić się w półkolu. Wówczas udzielając bierzmowania, idę wzdłuż szeregu. Nawet przy większej liczbie bierzmowanych winni w spotkaniu z szafarzem doświadczyć osobistego kontaktu. Jest ważne, aby biskup przy samym bierzmowaniu mógł zamienić parę słów z bierzmowanymi, nie przedłużając przy tym czasu celebracji. Stąd na samo trwanie udzielania bierzmowania powinno się zaplanować 30 min. przy 40 bierzmowanych. Aby dla wspólnoty nie powstała wtedy przerwa rozrywająca liturgię, powinno się zapełnić ten czas przede wszystkim śpiewem (wspólnota, wspólnota na przemian z chórem, muzyka chóralna) i muzyką instrumentalną, ewentualnie także przez teksty i modlitwy.

Teksty

Teksty, które są wypowiedane przez grupy bierzmowanych albo przez katechetów, stanowią wielkie ubogacenie i mogą być przedstawione przy pozdrowieniu, w czasie udzielania bierzmowania czy po Komunii. Przede wszystkim winna być przygotowana i przedstawiona przez bierzmowanych oraz katechetów modlitwa powszechna. Szczególne znaczenie dla wtajemniczenia chrześcijańskiego, do którego należy także bierzmowanie, posiada Modlitwa Pańska i przyrzeczenia chrzcielne. Dlatego wolno używać jedynie tekstów umieszczonych w rytuale. Wprowadzanie innych tekstów albo parafrazy jest powtórką i nie może zastąpić albo uzupełnić modlitwy Pańskiej i przyrzeczeń chrztu. Również kolekta, modlitwa nad darami i modlitwa po Komunii, Mszy przy udzielaniu bierzmowania posiadają specyficzną rolę liturgiczną, dlatego nie wolno zastępować tekstów umieszczonych w mszale. Centrum Liturgii słowa stanowi słuchanie słowa Bożego. Opowiadania wyjaśniające mogą być wykorzystane w homilii albo przedstawione w czasie udzielania bierzmowania. Aby zachować jedność i szczególne akcenty roku kościelnego, w uroczystości i niedziele Adwentu, Wielkiego Postu i czasu wielkanocnego należy wziąć czytania i modlitwy z dnia. Z tego samego powodu należy uwzględnić porządek czytań przy udzielaniu bierzmowania w czasie Mszy, która jest zarazem niedzielą Mszą parafialną.

Drodzy Współbracia, drodzy Katecheci, mam nadzieję, że pomogłem Wam przez te krótkie uwagi. Szczegółowe zachęty wraz z tekstami, propozycjami pieśni do przygotowania i ukształtowania uroczystości bierzmowania znajdziecie w pozycji *Firmung feiern*, przygotowanej z polecenia naszego biskupa przez Komisję Liturgiczną. Książka ta została przesłana do wszystkich parafii. Dalsze egzemplarze można zamówić w generalnym wikariacie pod numerem 0201 / 2204 623.

Planowany przebieg uroczystości wraz z tekstami i modlitwą wiernych proszę przysyłać mi 14 dni przed terminem bierzmowania (faks: 0201 / 2204-299). W przypadku pytań i omówień jestem oczywiście do Waszej dyspozycji. Ze względu jednak na moje terminy jest bardziej wskazane, aby połączyć się z moim referentem p. Meißnerem.

Kończąc, proszę pozwolić mi na jeszcze jedną wskazówkę, aby uporządkować to, co zostało powiedziane. Uważam, że liturgia bierzmowania posiada ogromne znaczenie. Dlatego leży mi na sercu dobre jej ukształtowanie, które winno być zarówno liturgicznie odpowiedzialne, jak również młodzieżowe. Problem ten nie może się jednak ograniczać tylko do liturgii bierzmowania. W łączności z bierzmowaniem chodzi również o pytanie, czy w parafiach Msza niedzielna jest tak sprawowana, by bierzmowana młodzież znalazła w niej swoje miejsce. Celem naszego zaangażowania w przygotowanie bierzmowania jest również to, aby młodym chrześcijanom pokazać parafię jako życiową przestrzeń dla ich wiary.

Życzę Wam wszystkim ubogacających doświadczeń przy tym ciekawym przedsięwzięciu.

Z serdecznymi pozdrowieniami

+ Franz Vorrath

(Tłum. ks. Jerzy Paliński)